

Knobbels bij Spanrupsen.

Als eene zeer opmerkelijke zaak is mij altijd bijgebleven de beschrijving in Sepp., Dl. III der 2^{de} Serie, p. 201, Pl. 38, door Mr. A. BRANTS, van de rups en wel van de volwassen rups van *Eugonia fuscantaria* HAW. Deze kan n.l. na de laatste vervelling óf verschillende uitwassen of knobbels vertoonen, óf geheel glad zijn.

Een daarmee vergelijkbaar geval moge hier medegedeeld worden. Einde April 1913 vond ik hier op „Schovenhorst” te Putten op eik een spanrups, die ik voor *Boarmia roboraria* SCHIFF. hield, doch welke de zeer groote knobbels, welke deze rups op ring 5 behoort te dragen, geheel miste. De veel kleinere uitwassen op ring 3, 6 aan de onderzijde en ring 11, waren daarentegen aanwezig. Men vergelijke de afbeeldingen in Sepp. Deel IV, 2^{de} Serie, plaat 23. Daar de rups halfvolwassen overwintert, vermoed ik, dat zij nog éénmaal verveld is, ofschoon ik dit niet bepaald heb waargenomen. Het voorkomen bleef echter geheel hetzelfde, totdat de rups op 18 Mei in den grond kroop ter verpopping. Den 10^{den} Juni verscheen een volkomen normale manlijke vlinder.

Het verdient zeker aanbeveling de constantheid der knobbels bij spanrupsen aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Putten (Vel.)

J. TH. OUDEMANS.

Acarologische Aanteekeningen LIII.

Veigaia wyandottensis (Pack.).

PACKARD beschrijft in Mém. Nat. Acad. Sci. (Wash.) v. 4, P. 1, 1888, p. 42, t. 10, f. 2—2b, een *Loclaps*? (or *Holostaspis*) *wyandottensis*. Vergelijkt men zijne afbeelding van den maxillaarpalpus met mijne afbeelding van dien van *Veigaia cervus* (KRAM.) in Arch. Nat. v. 79, 1913, A, 8, p. 161, f. 145 en p. 163, f. 159, dan besluit men onmiddellijk, dat deze soort tot het genus *Veigaia* OUDMS. behoort.

Macrocheles troglodytes (Pack.).

PACKARD beschrijft ibidem p. 42, t. 10, f. 4—4d, een *Gamasus* (or *Hypoaspis*?) *troglodytes*. Vergelijkt men zijn fig. 4a, een maxillaarpalpus en een mandibel voorstellende, met mijne afbeeldingen van *Macrocheles hypochthonius* in Arch. Nat. v. 76, 1913, A, 8, p. 177, f. 199 en t. 9, f. 5, dan ziet men terstond, dat deze soort tot het genus *Macrocheles* behoort.

Macrocheles stygius (Pack.).

PACKARD beschrijft ibidem p. 42, t. 10, f. 5—5c, een *Gamasus stygius*. Men behoeft zijne détailfiguren slechts te vergelijken met mijne boven aangehaalde afbeeldingen van *Macrocheles hypochthonius*, om terstond in te zien, dat deze soort tot *Macrocheles* gerekend moet worden.

Hypoaspis cavernicola (Pack.).

PACKARD beschrijft ibidem p. 42, t. 10, f. 3, een *Loelaps* (= *Iphis*?) *cavernicola*. Het komt mij voor, dat deze een *Hypoaspis* is.

Spinturnix javensis nov. sp.

♀. Nuchter 1140 μ lang; afstand tusschen de distale einden der ambulacra I en IV bij gestrekte pooten 2320 μ ; pooten dikker dan bij de Europeesche soorten; pootharen langer. Aan de buikzijde vindt men een uiterst klein onbewegelijk (dus echt) driehoekig tritosternum, een betrekkelijk klein „sternale”, een klein genitale, een dwarsband-vormig klein anale, en extraad gerichte dikke borstels: 3 aan tarsus I, 1 aan tibia I, 1 aan genu I, 3 aan tarsus II, 2 aan tibia II, 2 aan genu II, 3 aan femur II, 1 aan trochanter II, 1 aan coxa II, 1 aan trochanter III, 2 aan femur III, 2 aan genu III, 2 aan tibia III, 3 aan tarsus III, 1 aan genu IV, 1 aan tibia IV en 2 aan tarsus IV.

Op een *Chiropteron* sp., Malang, Java, XII, 1912, BUITENDIJK.

Wat is *Acarus lactucae* Motschulsky?

Wij zagen hierboven, p. 58, dat JUL. MÜLLER zijn *Porrohostaspis stercoraria* identificeert met *Acarus lactucae* MOT-

SCHULSKY. Gaan wij na, wat deze auteur ermee bedoeld heeft in de *Études Entomologiques* van 1853 te Helsingfors. Op p. 75 lezen wij:

„*Acarus lactucae* MOTSCH., *coleoptratum* aff. Au mois de Mai on remarque souvent des taches roussâtres sur les tiges des feuilles de laitue; en les examinant de plus près, on distingue facilement qu'elles sont formées d'une multitude de petits Acarides à couleur rousse, qui se meuvent, mais qui ne peuvent s'enfuir, parceque chacun est attaché à la tige de la feuille par une membrane d'un $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ ligne de longueur et si forte qu'il est assez difficile d'arracher l'*Acharide*. La place où étaient enchainées ces petites araignées était rongée; preuve qu'elle leur avait fourni leur nourriture. Il y a donc toute ressemblance, que ces Acariens, se sont développés d'oeufs, qui y ont été pondus et attachés ainsi aux nervures de la plante.”

Derhalve: 1. *Acarus lactucae* MOTSCH. is een Uropodide. 2. Wij moeten nagaan welke soort van Uropodide gewoonlijk op sla leeft. 3. Hier is vermoedelijk de oudste passage, die erop wijst, dat *Uropodidae* vegetariërs zijn en voor kultuurgewassen schadelijk kunnen zijn.

Tarsonemus minusculus Can. & Fanz.

Deze soort is sedert 1876 niet teruggevonden. Zij is toch zeer kennelijk, en zal, indien men zoekt, wel teruggevonden worden: „Corpo bianco e giallognolo, bruno al margine, con due fascie trasversali brune, l'una non interrotta dietro le setole scapolari, l'altra interrotta nel mezzo tra le zampe, 4^o pajo.”

Mijn ex. *minusculus* ♀ bleek mij een *floricolus* te zijn, moet dus als Nederlandsch geschrappt worden.

Tarsonemus floricolus Can. & Fanz.

De figuur, die BERLESE van de ventrale zijde van het ♀ geeft, is te lang (Aca. Myr. Sco. Ita. 75. 2). Pooten I, II en III zijn te dik geteekend, en zonder de typische lange haren; pooten IV te lang en te ver naar achteren; drie paar ventrale haren zijn weggelaten. Van de typische rugzijde wordt niets vermeld.

Rugzijde: twee ver van elkaar staande vertikaalharen; twee lange sierlijk gebogen scapulaarharen; vier submarginale rugharen korter en naar achteren gericht; segmenten 4 en 5 ieder met 4 korte borstels.

Ik vond ♂ en ♀ van deze soort dikwijls in stof in huis. Arnhem. *Faunae novae species.*

Mijn opgave, als zou deze soort in Åbo voorkomen, moet geschrapt worden. De ♀♀, die ik van Åbo bezit, kan ik niet thuisbrengen.

Rhagidia cavernarum (Pack.).

PACKARD (in Mem. Nat. Acad. Sci. Wash. v. 4, Ps. 1, 1888) beschrijft p. 42, t. 10, f. 1—1d een *Rhyncholophus cavernarum*. Deze is beslist een *Rhagidia*.

Rhagidia weyerensis (Pack.).

PACKARD (ibidem) beschrijft p. 42, t. 11, f. 1—1b een *Bryobia*? (or *Penthaleus*?) *weyerensis*. Deze is eveneens een *Rhagidia*, misschien wel dezelfde soort als de hierboven genoemde.

Microthrombidium sanborni (Pack.).

PACKARD (ibidem) beschrijft (p. 42, t. 10, f. 6—6a) een *Scjus*? *sanborni*. „Body thick, spherical, white. Length .5 mm.” Vergelijken wij de détailfiguur met de vele afbeeldingen die er reeds bestaan van *Microthrombidium*-larven, dan moeten wij wel aannemen, dat deze soort zoo'n larve is, door vleermuizen in de grot gebracht, en door spiritus ontkleurd.

Microthrombidium schmitzi nov. sp.

Larva. Ik geef de diagnose in het Duitsch en in de volgorde van mijn „Bestimmungstabelle” in Zool. Jahrb., Suppl. XIV, Heft 1, p. 187.

A. 1... B. 1... C. 1... D. 1. (Von den Pseudostigmatalhaaren ist nur die proximale Hälfte des linken anwesend, und diese ist lang und haarförmig. Daraus darf man wohl schliessen, dass die Art zu D. 1. gehört, also zu *Micro-*

thrombidium HALLER).... E. 7. (Die Art muss nämlich zwischen E. 6. und E. 7. (l. c. p. 189) eingeschaltet werden). Also:

E. 7. Schildchen trapezoidal, breiter als lang, vorn sehr seicht zweimal konkav (—), sonst gerade, hinten etwas konvex; vorderes Auge gross, stark hervorwölbend; hinteres Auge klein, flach, undeutlich; Rückenhaare: 8, 6, 6, 6, 6, 4; Mandibelbasen hinten und aussen gerundet; Bauchhaare etwa 40 praeanal und 30 postanal; Palpkralle mit dorsaler und ventraler spitzer Nebenkrallen. Hinter der Innenecke der Coxae III befindet sich je eine granulierte Scheibe (Muskelansatzstelle?). — Op een Chiropteran; Khandala, Bombay, 1911; ASSMUTH leg. —

E. 7 wordt nu E. 8.

Riedlinia nov. gen.

V. RIEDLINUS publiceerde in 1691 zijne *Observationum medicarum centuriae tres*, waarin hij, Obs. 28., Cent. 2, p. 117, handelt over Syrones = *Acarus siro* = de schurftmijt.

Riedlinia is een blinde „*Thrombidium*”-larve, die zich onmiddellijk van alle andere onderscheidt, doordat de middelklaus niet dunner, maar dikker is dan de zijde-klauwen, en, van boven gezien, breed-lancetvormig is, of wel er uitziet als het middelblad van de „lis de Parme” het bekende ornament van behang, gordijnen, vitrages, etc. Ik stel voor, het genus in te lasschen tusschen B. 1. en B. 2. op pagina 192 (Zool. Jahrb., Suppl. XIV, Heft. 1). Aldus:

B. 2. Schildchen ohne Crista und ohne Areola; mit nur einem Paare Pseudostigmata; Beine mit drei Krallen; die mittlere Krallen dicker, länger, in der distalen Hälfte lanzettlich. Coxae I und II aneinander. Keine Augen. *Riedlinia* OUDMS. 1914. Type *R. coeca* OUDMS.

B. 2. van de determineertabel wordt dan B. 3.

Riedlinia coeca nov. sp.

Larva. Volgezogen bijna kogelrond. 680 μ lang, dus klein. Diagnose:

„Schildchen mit 7 Haaren; Femur der Beine geteilt; ein

Paar Haare zwischen den Coxae I; ein Paar Haare zwischen den Coxae III; die zwei Maxillicoxalhaare hinter den Palpen; Palpkralle einspitzig; Pseudostigmatalhaare (?), waren abwesend); Coxae je mit einem Haare; Schildchen fast fünfeckig; länger als breit, vorn stark konvex; hinten zugespitzt, die Spitze aber abgerundet; Rückenhaare: 6, 8, 6, 4; Mandibelbasen aussen etwas eckig; Bauchhaare etwa 8 praeanal, 22 postanal."

Op *Rhinolophus* sp.; Khandala, Bombay; 25, 10, 1911; ASSMUTH leg.

Belaustum murorum (HERM.).

In de Ent. Ber. v. 4, n. 73, p. 12 beschreef ik de Larva en de Nympha naar een preparaat, dat ik van BERLESE ontving. Door de welwillendheid van Dr. A. R. SPOOF te °Abo was ik in de gelegenheid versch materiaal te onderzoeken, en wel van het Eiland Jurmo bij °Abo. Ziehier de diagnose:

Adulti. Lengte 1 mm. of iets meer. Er is een rug-schildje, dat in het midden bijna tweemaal smaller is dan vóór en achter; het heeft dus min of meer den haltervorm; het is vóór meer afgerond, achter meer spits. Er is wel eene crista, doch er zijn geen areolae. Palpklauw met of zonder tandje. Alle tarsen van terzijde gezien breed ovaal. Haaren veervormig, als bij Larva en Nympha. Huid golvend fijn gestreept. Achter de oogen zijn twee rugstigmata aanwezig. De vertex vormt geen neus. Een huidstrook vóór den vertex en ter zijde van de peritremata ziet er uit als beencellen, of steencellen.

Nympha. De voortarsen zijn meer cilindrisch te noemen.

Ik bezit deze soort van Sicilië (BERLESE), Eiland Djerba, Tunis (GALLI VALERIO), Hilversum, Nederland (DE MEIJERE), derhalve *Faunae nova species!*, Eiland Jurmo, Finland (SPOOF), Zuid-Georgia Vereen. St. N.-Am. (VON DEN STEINEN).

Het komt mij voor, dat *Erythraeus unidentatus* TRÄGÅRDH Dissert. Inaug. 1904. p. 56 = *murorum* HERM.

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.